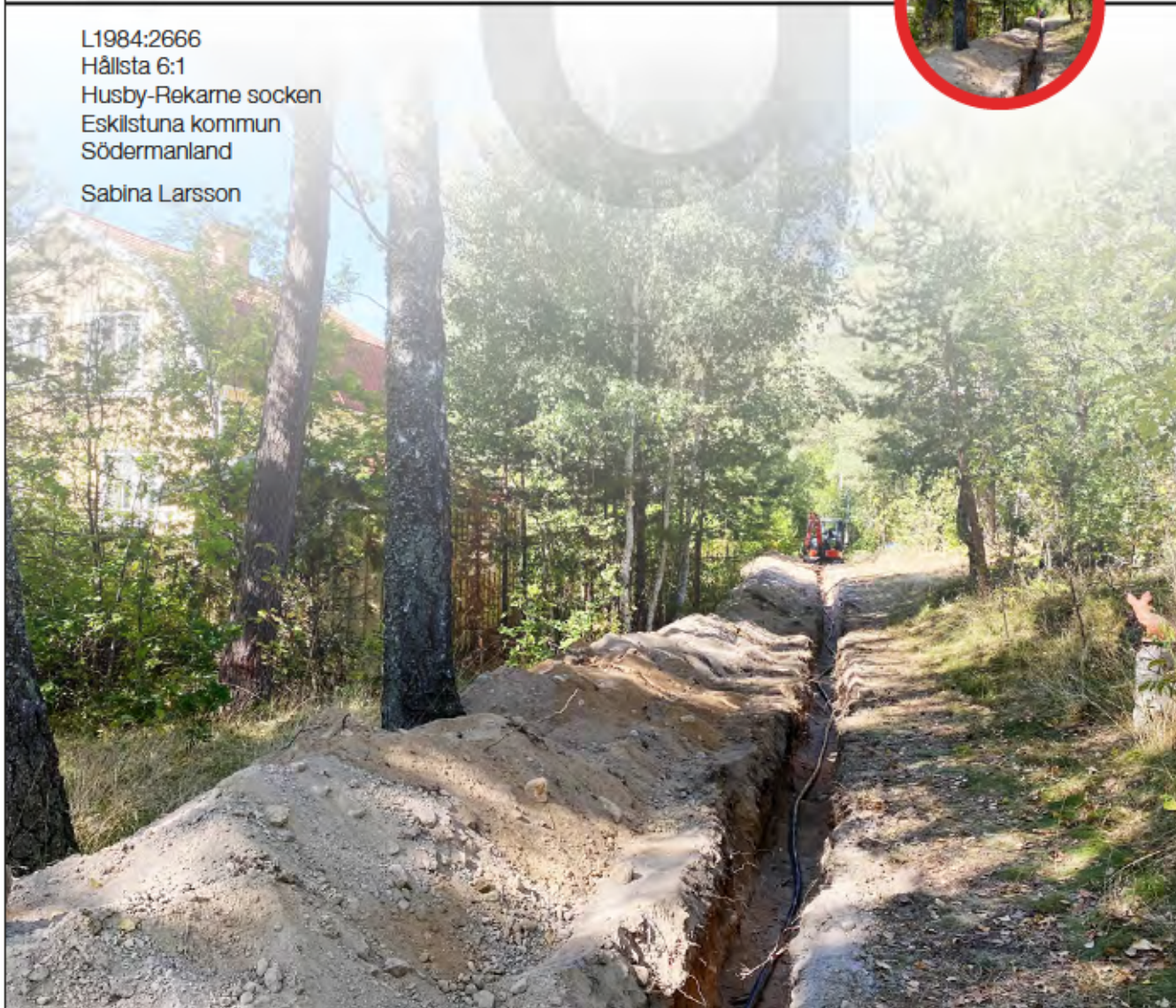

Intill en stensättning i Hållsta

L1984:2666
Hållsta 6:1
Husby-Rekarne socken
Eskilstuna kommun
Södermanland

Sabina Larsson

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB

Radiatorvägen 11, 702 27 Örebro

Telefon 019-60904 10

www.arkeologgruppen.se

arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

*Översiktskarta över Södermanlands län med
platsen för undersökningen markerad i rött.*

© 2022 Arkeologgruppen AB
Arkeologgruppen rapport 2022:47

Författare	Sabina Larsson
Kvalitetsgranskning	Annica Ramström
Grafisk form	Sabina Larsson
Omslagsfoto	Kabelnedläggning pågår. Foto från sydost.
Foto	Arkeologgruppen AB om inte annat anges i figurtexten.

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
Villkor finns tillgängliga på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

Fastighetskartan: © Lantmäteriet Dnr: R50223371_200001

Terrängkartan, samt GSD-Översiktskartan: Lantmäteriet (CC0)

ARKEOLOGGRUPPEN AB RAPPORT 2022:47

ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING
I FORM AV SCHAKTNINGSÖVERVAKNING

Intill en stensättning i Hållsta

L1984:2666

Hållsta 6:1

Husby-Rekarne socken

Eskilstuna kommun

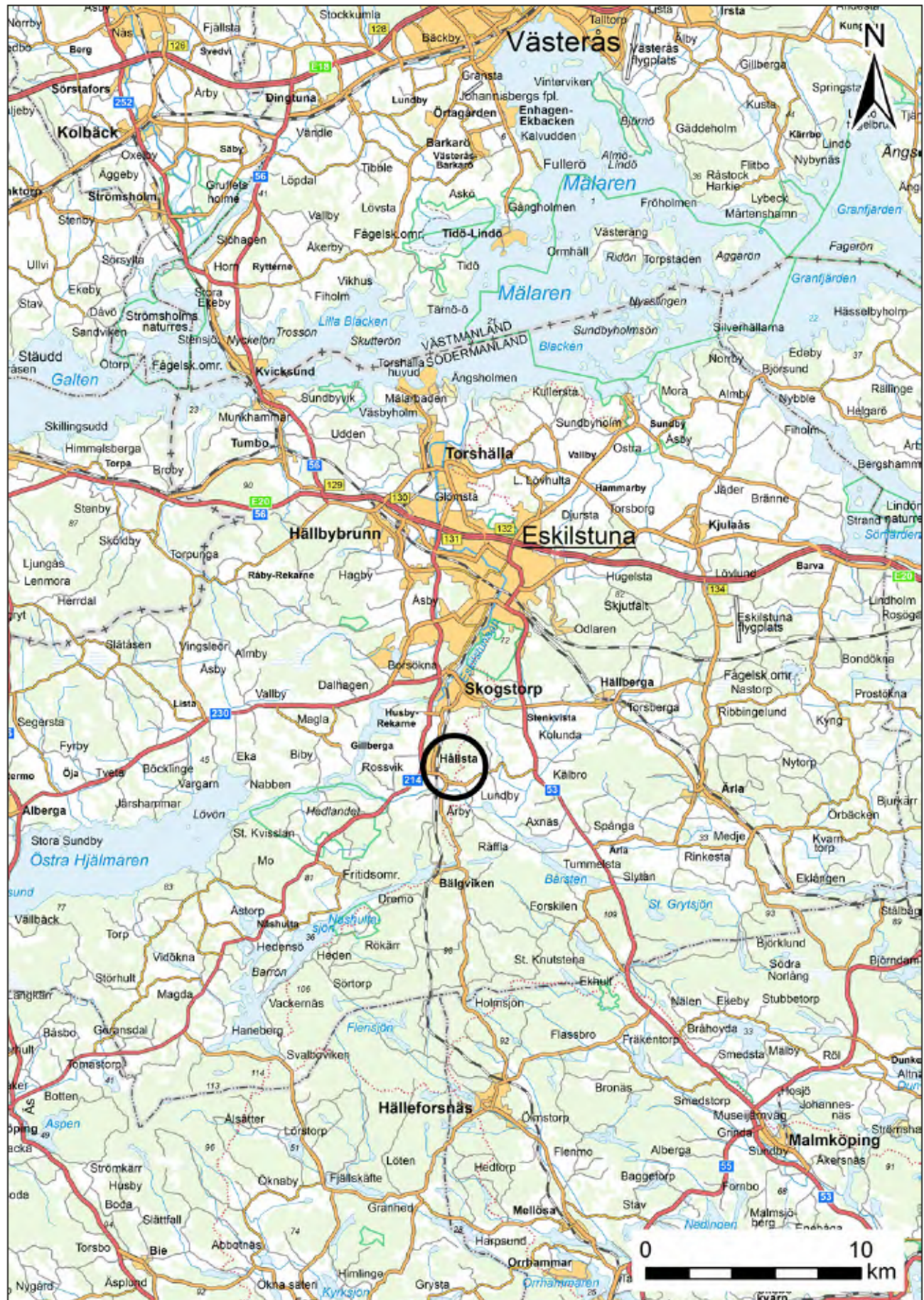
Södermanland

Sabina Larsson

Lst dnr 431-5028-2021

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning	5
Inledning	5
Bakgrund och kulturmiljö	7
Syfte och målgrupper	8
Metod och genomförande	8
Resultat och tolkning.....	8
Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen	10
Referenser	11
Tekniska och administrativa uppgifter.....	12

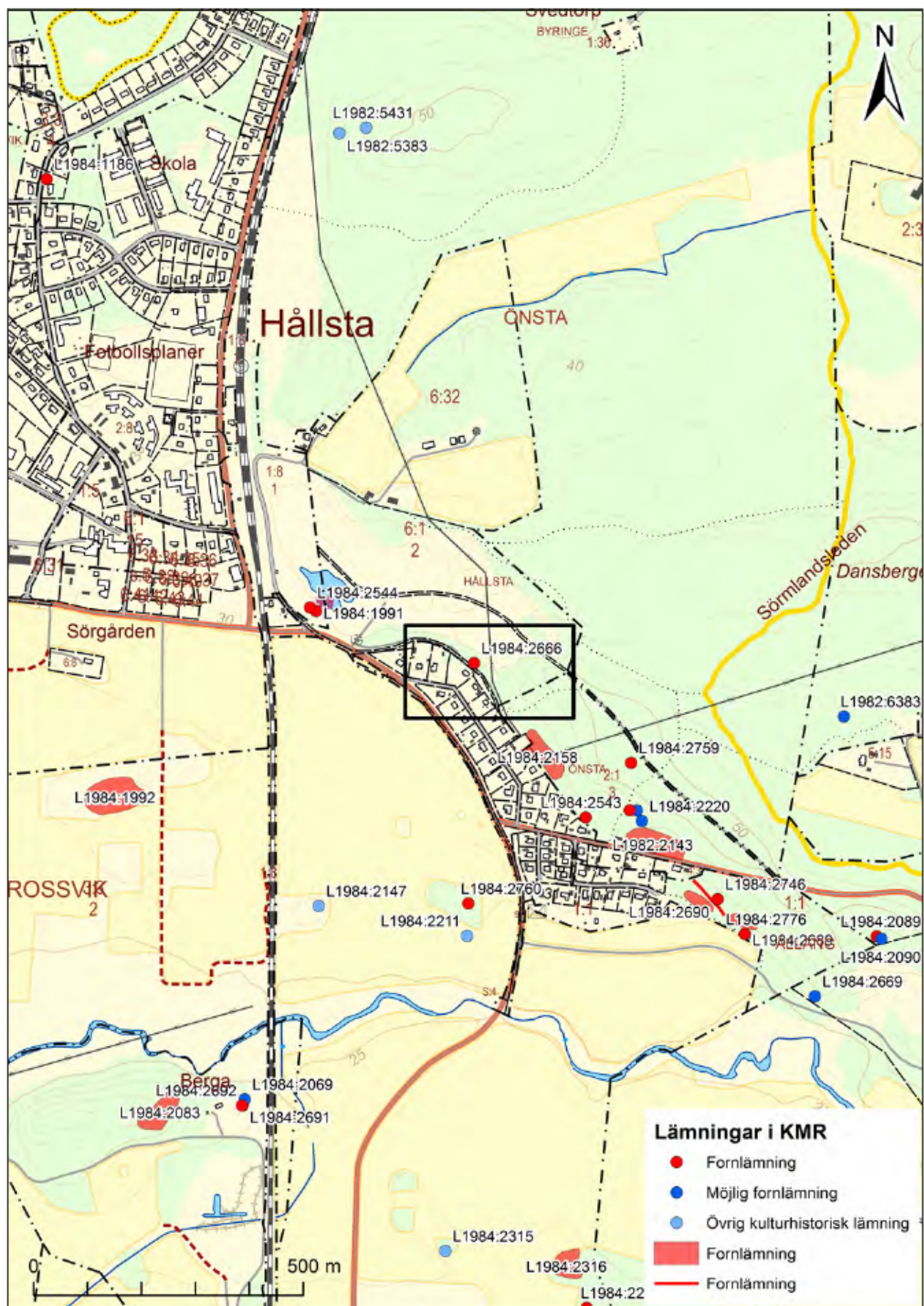
Figur 1. Karta över Hållsta med platsen för uppdraget markerad med svart ring. Skala 1:250 000.

SAMMANFATTNING

I samband med schaktningsarbeten inför nedläggning av kabel har Arkeologgruppen genomfört en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning. Uppdraget berörde fornlämningsområdet till L1984:2666, en stensättning, belägen inom fastigheten Hållsta 6:1 i Eskilstuna kommun, Södermanland. Inga lämningar eller fynd anträffades vid schaktningen.

INLEDNING

Arkeologgruppen har utfört en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom fastigheten Hållsta 6:1 i Eskilstuna kommun, Södermanland. Uppdraget föranleddes av en planerad kabelschaktning där arbetsföretaget berörde fornlämningsområdet till L1984:2666, en stensättning. Beslutande i ärendet var Länsstyrelsen i Södermanlands län och Vattenfall Services Nordic AB bekostade uppdraget.

Figur 2. Karta över Hållsta med platsen för undersökningen markerad med svart rektangel. Skala 1:10 000.

BAKGRUND OCH KULTURMILJÖ

Den planerade kabelsträckningen berörde stensättningen L1984:2666. Lämningen delundersöktes år 1944 av Ivar Schnell, tillsammans med en intilliggande stensättning som idag är helt borttagen. Gravarna innehöll fynd från "äldre(?) bronsålder". Under gravarna påträffades boplatsskeramik. Enligt beskrivningen i Kulturmiljöregistret (KMR) är stensättningen (L1984:2666) 6 meter i diameter, 0,1 meter hög, bestående av stenar i storleken 0,2–0,7 meter. Kantkedjan är 0,1–0,3 meter hög och har stenar i storleken 0,4–1 meter. Stensättningen uppges vara nästintill helt uppbruten.

Längs åsen där stensättningen är belägen finns flera boplatsområden med fynd från stenåldern, exempelvis L1982:2143 och L1984:2690. Cirka 45 meter sydöst om lämningen har kvartsavslag påträffats vid en arkeologisk utredning år 2009, ingen fornlämning har däremot registrerats. Ytterligare en utredning har utförts omkring 95 meter väster om stensättningen, där tre provgropar har grävts. Rapporten från undersökningen är inte tillgänglig digitalt.

Utöver den aktuella lämningen finns en handfull stensättningar utspridda över åsen. Flera av dem har en liknande konstruktion som L1984:2666.

I senare tid har ett stort sandtag anlagts på åsen, vilket helt dominerar landskapsbilden.

Figur 3. Sandtaget. Foto från söder.

SYFTE OCH MÅLGRUPPER

Syftet med den arkeologiska undersökningen var att löpande undersöka och dokumentera mindre komplicerade lämningar inom den del av fornlämningen som berördes, samt tillvarata fynd. Framkom mer komplicerade lämningar fick dessa inte tas bort utan att Länsstyrelsen först givit sitt godkännande. Uppdraget skulle omfatta en yta tills det att ingen risk längre förekom för att fornlämningar skulle skadas. Målgrupper för uppdraget är i första hand Länsstyrelsen och Vattenfall Services Nordic AB.

METOD OCH GENOMFÖRANDE

Uppdraget genomfördes i samband med ordinarie schaktningsarbete. Schaktet förlades i vägen, på den sidan som vetter bort från fornlämningen, se figur 4 och 5. I vägen finns redan en befintlig ledning, schaktet grävs därför cirka 0,4–0,5 meter sydväst om denna. Eftersom en större mängd kvartsavslag påträffats i närområdet undersöktes delar av de uppgrävda massorna med skär-slev. Schaktet dokumenterades skriftligt, fotograferades och mättes in med handhållen GPS i koordinatsystemet SWEREF99TM.

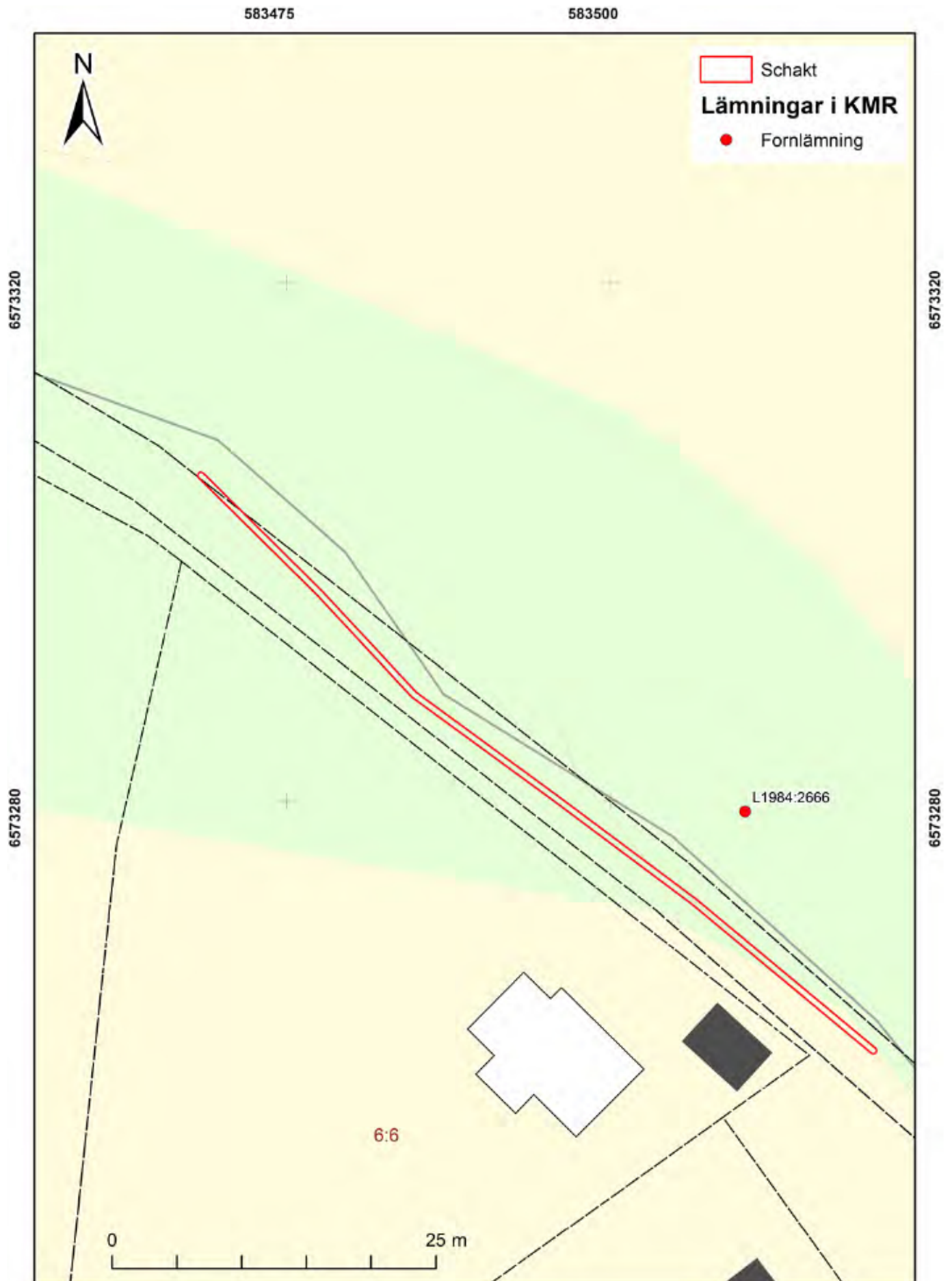
RESULTAT OCH TOLKNING

Uppdraget inleddes med att försöka lokalisera lämningen. Enligt beskrivningen i KMR framgår att mycket lite av stensättningen återstår. Längs vägen ligger en del uppkastad sten bland träden, det var därför mycket svårt att helt säkert avgöra vilka stenar som ingick eller har ingått i lämningen.

Schaktningsarbetet inleddes sydost om lämningen, L1984:2666. Schaktet grävdes i vägen, strax söder om en redan befintlig ledning. Schaktet var 0,5 meter brett och grävdes ner till 0,6–0,7 meters djup. Överst fanns ett 0,05–0,10 meter tjockt lager av väggrus, därefter vidtog naturlig undergrund av ljusbeige melerad lera med stråk av sandig morän.

Söder om lämningen fanns ett parti som schaktats ur och fyllts upp av grusig sand. Det rör sig troligen om markarbeten hörande till den närliggande fastigheten söder om skogsvägen.

Delar av de uppgrävda massorna undersöktes i syfte att finna kvarts eller keramik. Inga lämningar eller fynd påträffades. Den övervakade sträckan uppgick till 69 meter.

Figur 4. Schaktplan. Skala 1:400.

Figur 5. Nedläggning av kabel och igenläggning pågår. Foto från sydost.

UTVÄRDERING AV RESULTATEN I FÖRHÅLLANDE TILL UNDERSÖKNINGSPLANEN

Syftet med den arkeologiska undersökningen var att löpande undersöka och dokumentera mindre komplicerade lämningar inom den del av fornlämningen som berördes, samt tillvarata fynd. Inga fornlämningar berördes av schaktningsarbetet och inga fynd påträffades.

REFERENSER

Kulturmiljöregistret (KMR): <https://app.raa.se/open/fomsok/>

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Län	Södermanland
Kommun	Eskilstuna
Landskap	Södermanland
Socken	Husby-Rekarne
Fastighet	Hållsta 6:1

Fornlämningsnummer	L1984:2666
Lämningstyp	Stensättning
Datering	Förhistorisk

Typ av undersökning	Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
Länsstyrelsens beslutsdatum	2021-08-26
Länsstyrelsens diarienummer	431-5028-2021
Uppdragsnummer i Fornreg	202101011
Arkeologgruppens projektnummer	P21053

Projektledare	Sabina Larsson
Fältpersonal	Sabina Larsson

Undersökningstid	Augusti 2022
Undersökt yta	34,5 m ²
Inmätningsteknik	Handhållen GPS
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH 2000

Arkiv

Arkivmaterial förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Digitalt arkiv

Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Fynd

Inga fynd påträffades.

Arkeologgruppen AB

RAPPORT 2022:47

